

Sygn. akt I C 3270/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Joanna Dalba

Protokolant: Anna Szwed

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2016 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. G.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. G. kwotę 442,80 zł. (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 06 marca 2015 r. do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. G. kwotę 30,- zł (trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 3270/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 05 marca 2015 r. złożonym do Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy VIII Wydziału Gospodarczego powód P. G. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. w W. kwoty 442,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 06 marca 2015 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów sądowych według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pełnomocnik powoda wskazał, że w wyniku zdarzenia drogowego i uszkodzeniem pojazdu poszkodowani właściciele pojazdu wynajęli samochód zastępczy od powoda i przelali na niego wierzytelność z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego przysługującą im w stosunku do ubezpieczyciela. Sprawca wypadku ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. W wyniku przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego powodowi wypłacono kwotę, która w jego ocenie nie pokrywa całości kosztów najmu pojazdu zastępczego (pozew - k. 2-7).

Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy VIII Wydział Gospodarczy w osobie Referendarza Sądowego w dniu 11 maja 2015 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. VIII GNc 1831/15 przeciwko pozwanemu zgodnie z żądaniem powoda (nakaz zapłaty - k. 22).

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu strona pozwana zakwestionowała wszystkie okoliczności powołane przez powoda, a zwłaszcza stawki z tytułu najmu pojazdu zastępczego (sprzeciw - k. 28-34).

Postanowieniem z dnia 30 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy VIII Wydział Gospodarczy stwierdził swą niewłaściwość funkcjonalną i miejscową, przekazując sprawę do tutejszego Sądu celem rozpoznania (postanowienie – k. 44-47).

W postępowaniu toczącym się przed tutejszym Sądem aż do zamknięcia rozprawy i wydania orzeczenia stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 stycznia 2015 r. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został pojazd marki (...) o nr rejestracyjnym (...) należący do M. M. i J. M.. Sprawca zdarzenia posiadał wykupioną polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartą z (...) S.A. w W. (dowód: okoliczności bezsporne, akta szkody – płyta CD – k. 75). Przedmiotowy pojazd był wykorzystywany do codziennego dojazdu do pracy, dowożenia i odbierania dzieci ze szkoły oraz innych typowych czynności (dowód: oświadczenie poszkodowanego M. M. – k. 14-15)

W dniu 02 lutego 2015 r. uszkodzony pojazd został przyjęty do warsztatu naprawczego. Zakończenie naprawy uszkodzonego pojazdu nastąpiło w dniu 10 lutego 2015 r., a pojazd został odebrany przez najemcę w dniu 11 lutego 2015 r. (dowód: oświadczenie warsztatu o przebiegu naprawy pojazdu – k. 13).

W dniu 02 lutego 2015 r. powód zawarł z poszkodowanymi umowę najmu pojazdu zastępczego marki (...) o nr rejestracyjnym (...). Najem pojazdu trwał od dnia 02 lutego 2015 r. do dnia 11 lutego 2015 r., tj. łącznie 8 dni. Strony ustaliły stawkę najmu dobowego w wysokości 150,00 zł netto (§ 4 ust. 1 umowy najmu). Wraz z zawarciem umowy poszkodowani dokonali na rzecz powoda cesji wierzytelności przysługującej im od ubezpieczyciela (dowód: umowa najmu pojazdu oraz cesji wierzytelności - k. 8-9, protokół zdawczo odbiorczy – k. 10).

Z tytułu najmu pojazdu zastępczego powód w dniu 19 lutego 2015 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.476,00 zł brutto (dowód: faktura VAT – k. 11, załącznik do faktury za wynajem – k. 12).

Pismem z dnia 25 lutego 2015 r. pozwany poinformował stronę powodową o przyznaniu na jej rzecz kwoty 1.033,20 zł z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego (dowód: pismo – k. 16).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności, które nie były sporne pomiędzy stronami oraz dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, których autentyczność nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu. Sąd oparł się również na podstawie dokumentów dołączonych przez powoda w odpowiedzi na sprzeciw w postaci cennika usług najmu oraz cenników najmu firm konkurencyjnych (k. 61-71).

Sąd ponadto oddalił wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy samochodowego i dowodu z zeznań świadka M. M., albowiem dowody te uznał za zbędne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z treścią art. 436 § 2 k.c. w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby (samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody, posiadacz zależny) mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Należy wskazać, że ogólna zasada odpowiedzialności została określona przede wszystkim w art. 415 k.c., stanowiącym, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Wobec powyższego, to na powodzie spoczywał ciężar wykazania wszystkich przesłanek odpowiedzialności deliktowej tj. zdarzenia z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy, powstania szkody, jej wysokości, związku przyczynowego pomiędzy owym zdarzeniem a zaistniałą szkodą, jak również winy sprawcy.

Powód podniósł, że została na niego przelana wierzytelność przysługująca poszkodowanemu w związku z kolizją z dnia 15 stycznia 2015 r. o zapłatę odszkodowania za szkodę w postaci kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Stosownie do treści art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Przelew, inaczej cesja jest umową, z mocy której wierzyciel (zbywca, zwany też cedentem) przenosi na nabywcę (cesjonariusza) wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika. Skutkiem przelewu wierzytelności jest sukcesyjne wstąpienie cesjonariusza w miejsce cedenta. Należy pamiętać, że zgodnie z art. 513 § 1 k.c. - dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

Sąd miał również na uwadze, iż w niniejszej sprawie powstanie odpowiedzialności cywilnej posiadacza/kierowcy pojazdu za szkodę wyrządzoną w wyniku zderzenia się mechanicznych środków komunikacji pociąga za sobą obowiązek wypłaty przez zakład ubezpieczeń świadczeń z tytułu ubezpieczenia OC w granicach odpowiedzialności posiadacza/kierowcy pojazdu mechanicznego. W związku z powyższym, w niniejszej sprawie roszczenie zostało skierowane do ubezpieczyciela sprawcy szkody w związku z ww. kolizją. Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz, której została zawarta umowa. Zakres zaś świadczeń ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej samoistnego posiadacza pojazdu mechanicznego reguluje art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2003, nr 123, poz. 1152 z późn. zm.). W myśl tego przepisu odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Sąd zważył także, iż zakres obowiązku odszkodowawczego został określony w art. 361 § 1 k.c.

W ocenie Sądu normalnym następstwem kolizji samochodowej, w wyniku której doszło do uszkodzenia samochodu, jest utrata możliwości korzystania z pojazdu. Aby przypisać sprawcy szkody odpowiedzialność, a co za tym idzie – odpowiedzialność jego ubezpieczyciela, takiego rodzaju związek musi zachodzić pomiędzy zdarzeniem (w tym wypadku kolizją) a szkodą. Jak bowiem stanowi art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

Definicję związku przyczynowo-skutkowego przedstawił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 maja 2000 r. (sygn. akt III CKN 810/98, Lex nr 51363), wskazując, że zawarte w art. 361 § 1 k.c. uregulowanie obejmuje tzw. adekwatny związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy niewykonaniem zobowiązania przez dłużnika a wywołaniem szkody u wierzyciela, co wyraża się tym, że odpowiedzialność dłużnika dotyczy tylko skutków typowych, nie zaś wszelkich skutków, które w ciągu zdarzeń, jakie nastąpiły, dają się z punktu widzenia kauzalności połączyć w jeden łańcuch. Typowym jest skutek, jaki daje się przewidzieć w zwykłym porządku rzeczy, taki, o którym na podstawie zasad doświadczenia życiowego, wiadomo, że jest charakterystyczny dla danej przyczyny jako normalny rezultat określonego zjawiska. Nie mieści się w płaszczyźnie adekwatnego związku przyczynowego skutek, który wprawdzie daje się łączyć z określonym zdarzeniem początkowym w sensie oddziaływania sprawczego, ale jest następstwem nietypowym, tj. nie występującym w kolejności zdarzeń, która charakterystyczna jest dla określonej przyczyny i przez to nie dającym się uwzględnić w ewentualnych przewidywaniach, a zarazem zależny jest w istocie od innych zdarzeń, które w zbiegu z przyczyną wyjściową jawią się jako przypadkowy zbieg okoliczności.

Innymi słowy, przyczynowość jest kategorią poznawczą o charakterze obiektywnym, która zachodzi pomiędzy dwoma zdarzeniami – przyczyną i skutkiem, przy czym istnienie tego powiązania wyprowadza się na podstawie zasad doświadczenia życiowego, wspartych wiedzą naukową. Następstwo ma charakter normalny wówczas, gdy w danym układzie stosunków i warunków oraz w zwyczajnym biegu rzeczy, bez zaistnienia szczególnych okoliczności, szkoda jest zwykle następstwem tego zdarzenia (wyrok SN z dnia 26.01.2006 r., sygn. akt II CK 372/05, Lex nr 172186).

Biorąc powyższe pod uwagę, należało uznać istnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy uszkodzeniem samochodu a kosztami wynajmu samochodu zastępczego. Pozbawienie poszkodowanego możliwości korzystania z

pojazdu uszkodzonego skutkuje tym, że ma on prawo wynająć pojazd zastępczy. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 08 września 2004 r. (sygn. akt IV CKN 672/03, Lex 146324), utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia lub uszkodzenia stanowi szkodę majątkową. Normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego.

Trzeba zaznaczyć, że pozwany nie podważał okoliczności zdarzenia z dnia 15 stycznia 2015 r. oraz winy sprawcy. Ponadto pozwany w niniejszym procesie nie kwestionował, iż był ubezpieczycielem odpowiedzialności cywilnej sprawcy powyższego zdarzenia w momencie jego zaistnienia.

Pozwany w sprzeciwie od wydanego nakazu zapłaty zakwestionował stawkę z tytułu najmu pojazdu zastępczego, uznając jednocześnie okres trwania najmu, tj. 8 dni za zasadny. W opinii Sądu nie budzi wątpliwości, iż koszty najmu samochodu zastępczego obejmować mogą tylko okres konieczny i niezbędny do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu, jeżeli pojazd ten nadawał się do naprawy. Nie można zatem rozciągnąć takich kosztów na cały faktyczny okres naprawy samochodu (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 listopada 2004 r., sygn. akt II CK 494/03 opubl. Biuletyn SN 2005/3/11). W ocenie Sądu pod pojęciem okresu koniecznego i niezbędnego do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu nie mieści się wyłącznie technologiczny czas naprawy, który wyliczany jest na podstawie stosownych programów komputerowych. Ponadto należało wziąć pod uwagę, iż na długość naprawy w konkretnym warsztacie mają wpływ takie okoliczności, jak choćby czas oczekiwania na zamówione części, przygotowanie stanowiska pracy, wymogi prawa pracy, liczba pojazdów oczekujących na naprawę, stosowana technologia, dostępność części zamiennych, jak również szybkość procedowania ubezpieczyciela. Ponadto Sąd zważył, że poszkodowany ma wpływ na długość naprawy w wybranym przez siebie warsztacie w bardzo ograniczonym zakresie, co najwyżej przez szybkie zawiadomienie o szkodzie ubezpieczyciela i oddanie pojazdu do naprawy.

Odnosząc się do kwestii wysokości stawki czynszu najmu Sąd podziela pogląd wyrażony w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej pojazdu mechanicznego obejmuje ekonomicznie uzasadnione koszty likwidacji szkody, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku. Pozwany wskazywał, iż stawki najmu przyjęte przez powoda jako odbiegające od stawek rynkowych. Poszkodowany ma jednak prawo wyboru dowolnej oferty rynkowej będącej w zasięgu ręki. Sąd w całości podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie V Ca 3058/11. Sąd Okręgowy wskazał w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 lutego 2012 roku, iż poszkodowany ma prawo wynająć pojazd zastępczy, a dłużnik zobowiązany jest do pokrycia kosztów z tym związanych. Poszkodowany ma prawo wyboru oferty będącej w zasięgu ręki, np. korzystając z oferty zakładu naprawczego, który pośredniczy w zawieraniu umów z przedsiębiorcą zajmującym się wynajmem samochodów.

Iloczyn stawki zastosowanej przez powoda i uznanej przez Sąd za zasadną, tj. 150,00 zł netto, a więc 184,50 zł brutto oraz czasu wynajmu pojazdu, tj. 8 dni wyniósł 1.200,00 zł netto, tj. 1476,00 zł brutto. W związku z tym, że pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie w wysokości 1.033,20 zł, Sąd uznał, że powództwo podlega uwzględnieniu w całości, tj. w wysokości 442,80 zł, stanowiącej różnicę między należnym a wypłaconym odszkodowaniem.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. Zgodnie z 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jako datę rozpoczęcia naliczania odsetek Sąd, zgodnie z żądaniem pozwu, przyjął 06 marca 2015 r.

W tym miejscu należy wskazać, iż Sąd w wyroku omyłkowo nie dokonał rozgraniczenia na odsetki ustawowe i odsetki ustawowe za opóźnienie, co powinien był uczynić w związku z aktualnie obowiązującym stanem prawnym

Mianowicie, zgodnie z brzmieniem art. 481 § 2 k.p.c. (obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r.) jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzyciel jest oprocentowany według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2014 roku w sprawie wysokości odsetek ustawowych

wysokość ta wynosiła 8 % w stosunku rocznym. Z kolei ustawą z dnia 09 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw zmieniono m.in. treść art. 481 k.c. W myśl przepisów przejściowych wyżej wymienionej ustawy do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 56), a ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., z wyjątkiem art. 50, art. 51 i art. 54, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia (art. 57).

Stosownie natomiast do treści art. 481 § 2 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 01 stycznia 2016) jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Minister Sprawiedliwości w Obwieszczeniu z dnia 07 stycznia 2016 roku ogłosił, iż poczynając od dnia 01 stycznia 2016 r. wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie wynosi 7 % w stosunku rocznym, zaś wysokość odsetek ustawowych 5 % w stosunku rocznym (Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” z dnia 12 stycznia 2016 r. – poz. 46 i poz. 47).

O kosztach procesu natomiast orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwany niewątpliwie przegrał proces w całości, a zatem obowiązany jest zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu. Na zasądzone koszty w niniejszej sprawie złożyła się jedynie opłata od pozwu w wysokości 30,00 zł.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...).

Dnia(...) r.